

Håndtering av mer- og mindreinntekt

Oppsummering av høring i 2011 om forslag til endringer i forskrift av 11. mars 1999 nr. 302 om økonomisk og teknisk rapportering, inntektsramme for nettvirksomheten og tariffer

10
2011

D
O
K
U
M
E
N
T

Håndtering av mer- og mindreinntekt

Oppsummering av høring om forslag til endringer i
forskrift av 11. mars 1999 nr. 302 om økonomisk
og teknisk rapportering, inntektsramme for
nettvirksomheten og tariffer

Dokument nr 10/2011

Håndtering av mer- og mindreinntekt

Utgitt av: Norges vassdrags- og energidirektorat

Redaktør: John Cock

Forfatter: John Cock, Erik Normann Drevdal

Trykk: NVEs hustrykkeri

Opplag:

Forsidefoto:

Sammendrag:

Emneord: Kontrollforskriften, inntektsramme, tillatt inntekt, merinntekt, mindreinntekt

Norges vassdrags- og energidirektorat
Middelthunsgate 29
Postboks 5091 Majorstua
0301 OSLO

Telefon: 22 95 95 95
Telefaks: 22 95 90 00
Internett: www.nve.no

Desember 2011

Innhold

Forord	4
Sammendrag	5
1 Innledning	7
2 Høringsinstansenes syn og NVEs vurdering	7
2.1 Kapittel 7. Generelt om inntekter for nettvirksomheten	7
2.2 Kapittel 8. Fastsettelse av inntektsrammer	9
2.3 Kapittel 18. Ikrafttreden og overgangsbestemmelser	12
3 Konklusjoner	12
4 Liste over høringsinstanser som har uttalt seg	13

Forord

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) sender med dette oppsummering av høringsdokument 5/2011 om håndtering av mer- og mindreinntekt, hvor det foreslås endringer av forskrift av 11. mars 1999 nr. 302 om økonomisk og teknisk rapportering, inntektsramme for nettvirksomheten og tariffer (kontrollforskriften). Endringene gjelder bestemmelser om mer-/mindreinntekt.

NVE har mottatt 17 høringsuttalelser knyttet til denne forskriften og finner enkelte av disse uttalelsene så tungtveiende og interessante at vi har besluttet å utrede enkelte av endringsforslagene på nytt i løpet av første halvår 2012 og komme med nytt høringsdokument før sommeren.

Oslo, 6. desember 2011

Marit Lundteigen Fossdal
avdelingsdirektør

Torå Langset
seksjonssjef

Sammendrag

I høringsforslaget fra juni 2011 (NVE-dokument nr. 5/2011) foreslås det endringer i håndteringen av mer- og mindreinntekt. Endringsforslagene var at nettselskapenes styrende organer skal vedta en begrunnet og dokumenterbar plan for håndtering av mer- og mindreinntekt, at mindreinntekter som overstiger 30 prosent av årlig inntektsramme skal avskrives, og at NVE i særlige tilfeller kan avskrive mindreinntekt som ikke overstiger 30 prosent av årlig inntektsramme. Dessuten foreslås det at NVEs referanserente skal legges til grunn ved beregning av rente på merinntekt og ikke årsgjennomsnittet av daglige noteringer av Norges Banks foliorente som i dag. For mindreinntekt som utgjør inntil 10 prosent av årlig inntektsramme kan samme, eller lavere rente benyttes. For overskytende mindreinntekt kan årsgjennomsnittet av daglige noteringer av Norges Banks foliorente eller lavere benyttes. Endringene foreslås i hovedsak å tre i kraft fra 1. januar 2012, mens kravet om å avskrive mindreinntekt som overstiger 30 prosent av årlig inntektsramme først vil tre i kraft 1. januar 2014. Første gang avskrivningen skal skje er dermed ved fastsettelse av mindreinntektssaldoen per 31.12.2014.

Forslaget om at nettselskapenes styrende organer skal vedta en begrunnet og dokumenterbar plan for håndtering av mer- og mindreinntekt blir positivt mottatt av de aller fleste som har uttalt seg. De som har kommet merknader, mener at denne endringen i forskriften er unødvendig, da dette er noe som følger av ordinær foretningsførsel. Dessuten blir det pekt på at en slik plan som er foreslått vil måtte endres løpende for å opprettholde treffsikkerheten og at vedtak i styret følgelig vil måtte gjøres ofte.

Mange av uttalelsene som har kommet inn gjelder forslaget om avskrivning av mindreinntekt som overstiger 30 prosent av årlig inntektsramme. De fleste har forståelse for at det kommer en presisering av dagens regelverk på dette området. Noen mener at grensen er satt for lavt, mens ett selskap mener at den er satt for høyt. Andre mener at grensen på 30 prosent bør gjelde for gjennomsnittet over noen år. BKK Nett AS foreslår at nivået på mer- eller mindreinntekten må vurderes ut fra årlig tillatt inntekt og ikke årlig inntekt, da det er årlig tillatt inntekt som danner grunnlaget for beregning av tariffene.

Alle høringsinstanser stiller seg positive til at det foretas endring av renten som i dag blir benyttet på mer- og mindreinntekt. Det de aller fleste foreslår er at det benyttes en nøytral rente som gjenspeiler den renten selskapene møter i markedet. Dessuten foreslår de fleste at det skal være symmetri i rentebelastningen, slik at det benyttes lik rente på både mer- og mindreinntekt. For at selskapene skal ha et incitament til å unngå at merinntektssaldoen blir for høy, foreslår Hafslund Nett AS at en høyere rente kan benyttes over en på forhånd gitt terskelverdi. En høyere rente kan for eksempel benyttes dersom merinntektssaldoen overstiger 10 % av selskapets inntektsramme.

Energi Norge mener det kan være rimelig med en noe utvidet overgangsperiode for å hente inn mindreinntekten som selskapene har opparbeidet. Argumentet for en forlengelse av overgangsperioden vil etter deres oppfatning først og fremst ligge i at gjeldende § 7-5 bare krever at saldoen skal styres mot null "over tid". De hevder at når det foretas en innskjerping på dette punktet, er det rett og rimelig at overgangsperioden blir såpass lang

at de aller fleste får en rimelig mulighet til å tilpasse seg det nye regelverket uten å tape økonomisk på dette.

NVE finner at det er ikke kommet inn merknader som gjør det nødvendig å endre ordlyden i de foreslåtte endringene om at styret skal vedta en begrunnet og dokumenterbar plan for håndtering av mer- og mindreinntekt og overgangsperioden.

Når det gjelder endringsforslagene vedrørende renter og når mindreinntekt skal avskrives, har det kommet inn konstruktive og interessante merknader som NVE vil vurdere nærmere. Vi tar sikte på at den videre utredningen blir gjennomført i første halvår 2012 og komme med et nytt høringsforslag før sommeren. NVE tar sikte på at endringene skal tre i kraft fra 1. januar 2013.

1 Innledning

NVE har gått igjennom mottatte høringsuttalelser og vurdert disse. Det har spesielt blitt lagt vekt på om høringsuttalelsene presenterer nye argumenter som NVE ikke vurderte da høringsforslaget ble utarbeidet. NVE har så langt som mulig gjort en helhetlig vurdering av høringsuttalelsene.

Kapitel 2 i dette dokument inneholder forskriftsteksten fra høringsforslaget, sammendrag av høringsinstansenes syn, NVEs vurdering av høringsuttalelsene.

Kapittel 3 inneholder NVEs konklusjoner.

Kapittel 4 viser liste over høringsinstanser som har kommet med uttalelser.

2 Høringsinstansenes syn og NVEs vurdering

2.1 Kapitel 7. Generelt om inntekter for nettvirksomheten

2.1.1 Endringer foreslått i kapittel 7

§ 7-5. Tariffering og håndtering av mer- eller mindreinntekt

Ved beregningen av tariffene skal det tas hensyn til den antatte saldo for mer- eller mindreinntekt med sikte på å styre denne saldoen mot null over tid. Ved beregningen av tariffene skal det tas hensyn til antatte avbruddskostnader. *Nettselskapet skal utarbeide og kunne fremlegge en begrunnet og dokumenterbar plan for dette som er vedtatt av selskapets styre. Dersom selskapet ikke har styre, skal planen vedtas av selskapets øverste myndighet. Selskapet skal kunne fremlegge dokumentasjon på at de har tatt hensyn til saldo for mer- eller mindreinntekt når de fastsatte tariffene i hvert enkelt år.*

Mindreinntekt som nettselskapet ikke skal hente inn *eller som overstiger 30 % av årlig inntektsramme*, skal avskrives i rapporteringen til Norges vassdrags- og energidirektorat. *Det kan i særlige tilfeller søkes om fritak fra avskrivningsplikten. Norges vassdrags- og energidirektorat kan ved enkeltvedtak i særlige tilfeller redusere akkumulert mindreinntekt som ikke overstiger 30 % av årlig inntektsramme.*

2.1.2 Høringsinstansenes merknader

De fleste høringsinstanser som har utalt seg om kravet til en begrunnet og dokumenterbar plan som er vedtatt av selskapets styre, stiller seg positive til forslaget. Defo og KS bedrift mener at det må være opp til selskapene å bestemme hvordan de innretter seg etter gjeldende regler. Da det nye forslaget er en beskrivelse av ordinær foretningsførsel, er de av den oppfattning at dette må være nødvendig å forskriftsfeste.

Ringeriks-Kraft AS hevder at en slik plan som er foreslått vil måtte endres løpende for å opprettholde treffsikkerheten og at vedtak i styret følgelig vil måtte gjøres ofte, med hyppige tariffendringer som resultat, noe de mener ikke er ønsket.

Det er kun ett nettselskap som stiller seg negative til at en høy mindreinntekt skal avskrives. De fleste innspillene går i retning av at grensen på 30 % av inntektsrammen bør utvides, mens enkelte foreslår å benytte tillatt inntekt istedenfor inntektsrammen som mindreinntekten blir målt opp mot. Mange viser til at det kan være en rekke forhold som selskapene ikke har kontroll over, som kan føre til at grensen på 30 % blir overskredet. Noen mener dessuten at det kan være rimelig med en noe utvidet overgangsperiode for å hente inn mindreinntekten.

BKK Nett AS mener at sterkere incentiver til å styre mer- og mindreinntekten mot null vil være positivt fordi selskapenes tariffnivå da i større grad vil reflektere de faktiske nettkostnadene i det enkelte nettområde og at sammenligninger av selskapenes tariffer blir mer kostnadsriktige. Da selskapenes tariffer fastsettes ut fra årlig tillatt inntekt, foreslår de at nivået på mer- eller mindreinntekten må vurderes ut fra denne inntekten og ikke årlig inntektsramme.

Lyse Elnett AS mener at forslaget vil medføre at de langt hyppigere enn tidligere må endre sine tariffer for å unngå å måtte avskrive mindreinntekt, noe som vil gå på bekostning av målsettingen om forutsigbarhet for nettkundene. De hevder videre at forslaget vil innebære at nettselskaper som isolert sett for et år overstiger den tillatte grensen for mindreinntekt straffes. Dette selv om den bakenforliggende årsaken til at grensen overskrides kan skyldes forhold som det enkelte nettselskap selv ikke har mulighet til å påvirke og viser til endringer i regnskapsreglene vedrørende føring av pensjonsforpliktelser. De mener derfor at en bedre tilnærming ville for eksempel vært å avskrive den delen av mindreinntekten som overstiger grensen i mer enn tre år.

Norsk Industri støtter forslag om å forsterke insentivene for å styre saldoen for mer- og mindreinntekt mot null så raskt som mulig. De mener NVEs forslag kunne gått enda lenger i å kreve at en vesentlig del av mer- og mindreinntekten skal betales tilbake/hentes inn påfølgende år. Dette begrunnes med at forbruksmønsteret til bedrifter kan endre seg over tid. Dermed er det ikke sikkert at det er de bedriftene som har bidratt til mer- eller mindreinntekt som får tilbakeført det de har betalt for mye eller må betale tilbake det de har betalt for lite.

Statnett har forståelse for at det er behov for en ordning som hindrer oppbygging av mindreinntekt for selskaper som ikke har til intensjon å hente inn hele sin tillatte inntekt. De mener at en årlig avskrivning av mindreinntekt over 30 % av inntektsrammen er lite smidig og at forslaget kan ha uønskede virkninger og viser til at selskap som et år kommer over grensen for mindreinntekt på grunn av en prognosefeil eller ved myndighetsvedtak om endret vedtak om mer- eller mindreinntektssaldoen, risikerer å bli staffet utilsiktet. De mener at det bør vurderes en ordning hvor mindreinntekt kun avskrives for selskap som over flere år har mindreinntekt over en viss grense, som for eksempel at mindreinntekt over 30 % av inntektsrammen avskrives dersom selskapet har hatt mindreinntekt over denne grensen i mer enn tre år.

Statnett vil også peke på at selskapet har noen utfordringer og oppgaver utover det selskapet deler med øvrige nettselskap, noe som skaper ekstra usikkerhet knyttet til tariffastsettelsen. De vil særlig nevne flaskehalsinntektene som kan svinge mye fra år til år og som de hevder er nærmest umulig å prognostisere. De hevder at dette øker risikoen for at de bommer på den årlige tariffen og at mer-mindreinntekten svinger mye fra år til år.

Videre viser de til at de har ansvaret for mer- og mindreinntekt i hele sentralnettsordningen og at dette medfører risiko for mer- og mindreinntekt pga avvik i innmeldt og faktisk inntekt for de øvrige sentralnetteierne. De peker også på at dersom forslaget om fellestariff av dagens regional- og sentralnett realiseres og Statnett får rollen og ansvaret som NVE har foreslått, vil dette ytterligere øke sjansen for at det oppstår utilsiktet mer- og mindreinntekt i Statnett.

Hafslund Nett AS viser til at selskapets kunder blir belastet en stor del av kostnadene i sentralnettet gjennom K-faktormodellen. For at selskapets kunder ikke skal oppleve hyppige endringer i sine tariffer,

er det således essensielt for dem at det ikke kommer hyppige endringer i Statnett sine tariffer. Hafslund Nett AS stiller derfor spørsmål til hvorvidt det er hensiktsmessig at Statnett har samme strenge krav til styring av saldo for mer- og mindreinntekt mot null fra år til år som andre nettselskap og ber NVE vurdere dette i forbindelse med den foreslåtte endring av regelverket for mer- og mindreinntekt.

Defo og KS Bedrift hevder at gjeldende regelverk langt på vei burde være godt nok og minner om at NVE allerede i dag har anledning til å fastsette saldoen for mer- og mindreinntekt. De har likevel forståelse for en innskjerping av regelverket, der selskapenes bevissthet rundt håndteringen av mer- og mindreinntekt blir styrket. De vil imidlertid bemerke at for de fleste av deres medlemmer er den daglige utfordringen ikke det faktum at man ikke tar inn mindreinntekten, men at eksisterende ramme ikke tar høyde for kommende viktige nettmessige investeringer.

SFE Nett AS stiller seg tvilende til at NVE med dagens energilov har hjemmel til å pålegge nettselskapene å avskrive mindreinntekt som overstiger en gitt grense. De mener at dersom det er juridisk grunnlag for å pålegge en slik avskrivning, er grensen på 30 % satt alt for lavt. Dessuten hevder at forskriftsendringen må gjelde fra det tidspunktet den er vedtatt, slik at mindreinntekt akkumulert før dette tidspunkt ikke kan bli pålagt avskrevet.

2.1.3 NVEs vurdering

NVEs mål med å forankre en plan for håndtering av mer- og mindreinntekt i det styrende organ er at vi skal forsikre oss om at dette organet føler ansvar for at planen blir fulgt opp. Vi ser ikke, slik Ringeriks-Kraft AS hevder at det er nødvendig å endre selve planen dersom det oppstår avvik fra denne. Ved avvik er det administrasjonen som skal sette i verk tiltak som gjør at planen blir overholdt. Vår vurdering er at de innkommende merknadene ikke gir grunnlag for endringer i forhold til høringsforslaget.

BKK Nett AS peker på at det er årlig tillatt inntekt som danner grunnlaget for tariffene til det enkelte selskap og foreslår derfor at det bør være denne inntekten som mer- eller mindreinntekten måles opp mot. NVE finner dette forslaget interessant og ønsker å utrede dette nærmere. Da tillatt inntekt vil være ett høyre beløp enn inntektsrammen, vil det være behov for å vurdere den foreslått prosentvise avviket på 30 %. De fleste merknadene til forslaget dreier seg om nivået på det prosentvise avviket som vil medføre at mindreinntekt må avskrives. Disse synspunktene vil bli tatt med i vurderingen av en eventuell ny presentsats.

Når det gjelder SFE Nett AS som stiller seg tvilende til om NVE med dagens energilov har hjemmel til å pålegge nettselskapene å avskrive mindreinntekt som overstiger en gitt grense og at den ikke kan gis tilbakevikende kraft, så er det NVEs vurdering at energilovforskriftens § 9-1 bokstav b, c og forvaltningslovens § 39 og Grunnlovens § 97 gir oss anledning til å forskriftsfeste slike bestemmelser.

2.2 Kapittel 8. Fastsettelse av inntektsrammer

2.2.1 Endringer foreslått i kapittel 8

§ 8-7. Renteberegning av mer- og mindreinntekt, annet ledd

NVEs referanserente skal legges til grunn ved beregning av rente på merinntekt. For mindreinntekt som utgjør inntil 10 % av årlig inntektsramme kan samme rente eller lavere sats benyttes. For overskytende mindreinntekt kan årsgjennomsnittet av daglige noteringer av Norges Banks foliorente eller lavere sats benyttes.

2.2.2 Høringsinstansenes merknader

De fleste merknadene til forslaget vedrørende renter, var at det bør benyttes en nøytral rente lik den selskapene møter i lånemarkedet eller når de skal plassere overskuddslikviditet. Dessuten foreslår mange av høringsinstansene at det bør være symmetri i rentebelastningen, slik at det benyttes samme rente for både mer- og mindreinntekt.

Hafslund Nett AS mener at ideelt sett bør rente på mer- og mindreinntekt nøytralisere effekten av at tariffinntekten ikke er identisk med tillatt inntekt. Overstiger tariffinntekten tillatt inntekt, godskrives kundene for rentetap og vice versa. Likviditetsmessig effekt er at kontantinnbetalinger som følger av for høye utfakturerte tariffinntekter gir likviditetsoverskudd i nettselskapet som plasseres kortsiktig og antas å gi en finansinntekt (renteinntekt). I neste runde skal kunden kompenseres ved at nettselskapet må trekke beregnede renter på merinntekt i fra det som kundene utfaktureres via tariffinntektene. Antar man at lånerenten er lik innskuddsrenten, vil man gjennom renteberegning med en nøytral (kortsiktig og risikofri) rente oppnå at verken nettselskapet eller kunden tjener eller taper på dette. På denne bakgrunn mener Hafslund Nett AS at NVE-renten ikke bør benyttes da den innehar både en langsiktig rente (risikofri 5-års statsobligasjonsrente) og et risikoelement. De mener at mer- og mindreinntekt i sin form typisk er å regne som kortsiktig kapital i form av gjeld eller innskudd og at det derfor bør benyttes en kortsiktig rente.

En rimelig sats for beregning av renter på mer- og mindreinntekt bør etter Hafslund Nett AS sin vurdering speile avkastningen på mulig plassering eller kortsiktig kredittrente. Foliorenten danner gulvet for kortsiktige renter i pengemarkedet og kan derfor sies og ligge for lavt. Hafslund Nett AS mener at et gjennomsnitt av kortsiktig innskudds- og lånerente bør legges til grunn ved beregning av renter på mer- og mindreinntekt. For å ha et incitament til å unngå at merinntektsaldoen blir for høy kan imidlertid en høyere rente benyttes over en på forhånd gitt terskelverdi. En høyere rente kan for eksempel benyttes dersom merinntektsaldoen overstiger 10 % av selskapets inntektsramme.

Hafslund Nett AS anfører at dersom NVE-renten likevel skal benyttes i renteberegningen av mer- og mindreinntekt opp til 10 %, vil dette blant annet gi et incitament til nettselskapene å holde mindreinntektsaldoen mellom 0 og 10 %. I så fall ville dette medføre at renteelementet som faktureres kundene gjennom tariffene langt vil overstige det som kundene antas å ha i avkastning på den sparte tariffen. Et incitament for å tilpasse saldoen slik, vil kunne bidra til hyppigere endringer i tariffen. Dette er neppe god ressursbruk verken for nettselskapene eller samfunnet hevder Hafslund Nett AS, som på dette grunnlag mener at også nettkundene er tjent med at det benyttes en nøytral rente på saldo for mer- og mindreinntekt.

BKK Nett mener at dersom det innføres et skille i renteberegningen på 10 % av mindreinntekt kan dette medføre at det legges et unødig stort fokus på styring av tariffen for å holde mindreinntekten under 10 % . De mener det ikke er hensiktsmessig verken for selskapet, kundene eller bransjens omdømme dersom tariffen endres flere ganger årlig ut fra tilpassing til rentenivå. Dette vil også medføre økte administrasjons- og kommunikasjonskostnader som følge av tariffendringene. BKK Nett AS mener derfor det bør være symmetri på rentefastsettelsen og at NVE sin referanserate skal legges til grunn for all mer- og mindreinntekt. Etter selskapets vurdering er avskrivning av mindreinntekt over 30 % av tillatt inntekt et tilstrekkelig virkemiddel for å styre mer- og mindreinntekt mot null. Ytterligere incentiver i form av avkorting i renteberegningen av mindreinntekten vil medføre overdreven kortsiktighet i tariffastsettelsen som igjen vil oppleves ugunstig både for kundene og selskapet hevder BKK Nett AS.

Lyse Elnett AS har forståelse for NVE sin bekymring for at noen nettselskap bevisst bygger opp en vesentlig merinntekt da dette kan være en rimelig finansieringsordning. De vil imidlertid bemerke at NVE-renten overstiger finansieringskostnadene til nettselskapene og forslaget vil derfor medføre at

selskaper kan straffes unødvendig hardt for eksempel grunnet prognosefeil. Et bedre alternativ kunne vært å knytte renten på merinntekt opp mot selskapenes faktiske finansieringskostnader som igjen ville medført at det ikke var noen incentiver for bevisste tilpassninger til regelverket. Renten kunne da eksempelvis vært fastsatt med utgangspunkt i en statsobligasjonsrente med et egnet risikopåslag.

De peker videre på at en differensiert rente (mellom mer- og mindreinntekt) vil være uheldig og kan gi incentiver for strategisk tilpassning. Lyse Nett AS mener den samme renten burde vært benyttet for hele mindreinntekten for å sikre en symmetrisk behandling og for ikke å gjøre ordningen med en differensiert rente unødig administrativt kompliserende for både nettselskapene og for NVE.

Statnett mener at bruk av NVE-renten på merinntekt er for strengt og kan etter selskapets syn sees på som straff av selskap med merinntekt, som øker selskapenes risiko i strid med mer- og mindreinntektsordningens tiltenkte formål. De mener at renteberegning av merinntekt med NVE-renten vil sørge for at merinntekt ansees som så kostbart for selskapene at de vegrer seg for å utjevne unødige tariffsvingninger og at forslaget derfor vil medføre at tariffene endres hyppig og at svingningene blir store.

Statnett mener at incentivene til å benytte dagens ordning som en billig finansieringsordning kan motvirkes ved at renten som merinntekten renteberegnes med settes tilnærmet lik renten selskapene møter når de låner penger i finansmarkedet. Selskapene vil da være indifferente over hvor finansieringen kommer fra og mer- og mindreinntektsordningen kan fungere etter intensjonen.

De peker på at den foreslåtte renteberegningen fremstår som asymmetrisk og at dette er uheldig, da det kan gi selskapene incentiver til å tilpasse seg strategisk.

Renten på mer- og mindreinntekt bør etter Energi Norges syn utformes slik at den best mulig nøytraliserer effekten av at tariffinntekten ikke er identisk med tillatt inntekt. De mener at dette f.eks. oppnås ved å benytte en nøytral rente (lik rente på begge sider av tillatt inntekt) på saldo for mer- og mindreinntekt og foreslår at det benyttes en rente som er tilnærmet lik renten selskapene møter i lånemarkedet.

Defo og KS Bedrift peker på at NVE-renten er fastsatt ut i fra den risiko som er forbundet med den totale nettvirksomheten, mens merinntekt er til forskjell fra dette, risikofrie tilgodehavender som kundene har hos nettselskapet. De mener derfor at renten for slike tilgodehavender bør samsvare med risikoen som dette innebærer og foreslår at det benyttes en rente som rimer med det man møter i lånemarkedet. Ved å benytte NVE-renten vil selskapene gis incentiver til å unngå å komme i en situasjon med merinntekt og heller søke en situasjon der man møter en mindreinntekt, noe de mener ikke kan være hensiktsmessig. For å unngå strategiske tilpassninger foreslår de at benyttes lik rente for både mer- og mindreinntekt.

2.2.3 NVEs vurdering

Alle høringsinstanser stiller seg positive til at det foretas endring av renten som i dag blir benyttet på mer- og mindreinntekt. Hovedinnvendingen mot NVEs forslag er at de foreslåtte rentene ikke er nøytrale i den forstand at de tilsvarer det selskapene møter i finansmarkedet. Det blir pekt på at dette kan medføre at selskapene kan ha incentiver til å foreta strategiske tilpassninger. NVE finner at dette er tungtveiende argumenter og at det derfor er behov for å utrede rentespørsmålet på nytt. Spesielt forslaget fra Hafslund Nett AS mener vi danner et godt grunnlag for en videre utredning.

2.3 Kapittel 18. Ikrafttreden og overgangsbestemmelser

2.3.1 Endringer foreslått i kapittel 18

§ 18-5 Ikrafttreden. Nytt annet ledd.

§ 7-5 femte ledd trer i kraft 1. januar 2014 med virkning første gang for akkumulert mindreinntekt beregnet på grunnlag av inntektsrammen for 2014.

II

Endringene trer i kraft 1. januar 2012, med unntak av endringene i § 7-5 femte ledd og § 18-5 nytt annet ledd som trer i kraft 1. januar 2014.

2.3.2 Høringsinstansenes merknader

Energi Norge mener det kan være rimelig med en noe utvidet overgangsperiode for å hente inn mindreinntekten som selskapene har opparbeidet. Argumentet for en forlengelse av overgangsperioden vil etter deres oppfatning først og fremst ligge i at gjeldende § 7-5 bare krever at saldoen skal styres mot null ”over tid”. De hevder at når det foretas en innskjerping på dette punktet, er det rett og rimelig at overgangsperioden blir såpass lang at de aller fleste får en rimelig mulighet til å tilpasse seg det nye regelverket uten å tape økonomisk på dette.

Skjåk Energi mener en overgangsperiode på tre år er for kort og at den bør være på minimum fem år, særlig fordi kriteriene for å kunne overstige terskelverdien for mindreinntekt virker å være satt svært strengt.

2.3.3 NVEs vurdering

Den foreslåtte endringen i § 7-5 femte ledd er en operasjonalisering av den eksisterende bestemmelsen om at NVE kan avskrive mindreinntekt i særlige tilfeller. Bakgrunnen for endringsforslaget er at relativt mange selskap hadde vist liten vilje til å etterleve dagens regelverk ved å ha opparbeidet en betydelig mindreinntekt over flere år. NVE har gjennom dagens regelverk anledning til å fatte vedtak om avskrivning av svært høy mindreinntekt som er blitt akkumulert over flere år og som ikke kan tilskrives uforutsette hendelser som selskapet ikke har hatt kontroll over. Sett på denne bakgrunn mener vi at overgangsperioden er tilstrekkelig til å redusere mindreinntekten til et akseptabelt nivå. Dersom det skulle foreligge forhold utenfor selskapets kontroll som har bidratt til en høy mindreinntekt og som forårsaker at det ikke lar seg gjøre å komme under den foreslåtte grensen, er det anledning til å søke om dispensasjon fra bestemmelsen om å avskrive mindreinntekten.

NVE finner ikke at de merknadene som er kommet inn vedrørende overgangsperioden er av en slik art at de tilsier en endring av vårt forslag til dato når § 7-5 femte ledd skal tre i kraft.

3 Konklusjoner

Når det gjelder forslaget om at selskapenes styre skal vedta en begrunnet og dokumenterbar plan for håndtering av mer- og mindreinntekt, er det ikke kommet inn merknader som gir grunnlag for å endre på NVEs høringsforslag.

NVE finner ikke at de merknadene som er kommet inn vedrørende overgangsperioden er av en slik art at de tilsier en endring av vårt forslag til dato når § 7-5 femte ledd skal tre i kraft. Vi legger derfor opp til at mindreinntekt som per 31.12.2014 overstiger grensene i vårt kommende forslag vil bli avskrevet.

Merknaden fra BKK Nett AS om at det bør være tillatt inntekt og ikke inntektsrammen som legges til grunn ved fastsettelse av en prosentvis grense for når mindreinntekt skal avskrives finner vi så interessant at dette bør vurderes nærmere. Dessuten er vi enige med de høringsinstansene som mener at det bør vurderes å benytte en mer markedstilpasset rente enn den foreslåtte ved renteberegning av mer- og mindreinntekt. Vi vil også vurdere forslaget fra Hafslund Nett AS om eventuelt å benytte en høyere rente dersom merinntektssaldoen overstiger en gitt prosentandel av inntektsrammen/tillatt inntekt for at selskapene skal ha et incitament til å holde denne saldoen på et akseptabelt nivå.

NVE vil arbeide med problemstillingene rundt rentespørsmålet og hvilken inntekt som mindreinntekten bør bli målt opp mot i løpet av første halvår 2012 og komme med et nytt høringsforslag før sommeren. Vi tar sikte på at de foreslåtte endringene skal tre i kraft fra 1.1.2013.

4 Liste over høringsinstanser som har uttalt seg

BKK Nett AS

Defo – Distriktenes energiforening

Eidsiva Nett AS

Energibrukerne – Norske energibrukeres forening

Energi Norge

Hafslund Nett AS

KS Bedrift Energi

Lyse Elnett AS

Notodden Energi AS

Norsk Industri

Ringeriks-Kraft AS

Røros Elektrisitetsverk AS

SFE Nett AS

Skagerak Nett

Skjåk Energi KF

Statnett

Sunnfjord Energi AS

Troms Kraft Nett AS

Utgift i Dokumentserien i 2011

- Nr. 1 Forslag til endringer i forskrift 11. mars 1999 nr. 301, om måling, avregning mv. Oppsummering av høringsuttalelser og endelig forskriftstekst (40 s.)
- Nr. 2 Forskrift om miljøvennlig utforming av energirelaterte produkter (økodesignforskriften). Erik Normann Drevdal, Kirsti Hind Fagerlund, Jun Elin Wiik Toutain (28 s.)
- Nr. 3 Statistikk over nettleie i regional- og distribusjonsnett i 2011. Inger Sætrang (54 s.)
- Nr. 4 Oversikt over vedtak og utvalgte saker. Tariffer og vilkår for overføring av kraft i 2010. Inger Sætrang (13 s.)
- Nr. 5 Forslag til endringer i forskrift 11. mars 1999 nr. 302 om økonomisk og teknisk rapportering, inntektsramme for nettvirksomheten og tariffer. John G. Cock, Erik Normann Drevdal, Tore Langset (23 s.)
- Nr. 6 Forslag til endringer i forskrift av 18.12.2009 nr. 1665, Forskrift om energimerking av bygninger og energivurdering av tekniske anlegg. Olav Karstad Isachsen, William Rode, Anne Cecilie L. Bondy (19 s.)
- Nr. 7 Avanserte måle og styringssystemer. Oppsummering av høringsuttalelser og endelig forskriftstekst (s.32)
- Nr. 8 Flommen i Nord-Norge juni 2011. Lars-Evan Pettersson (30 s.)
- Nr. 9 Flommen Østafjells juli 2011. Ingjerd Haddeland (18 s.)
- Nr. 10 Oppsummering av høring i 2011 om forslag til endringer i forskrift av 11. mars 1999 nr. 302 om økonomisk og teknisk rapportering, inntekts-ramme for nettvirksomheten og tariffer. John G. Cock, Erik Normann Drevdal, Tore Langset (12 s.)

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

Norges vassdrags- og energidirektorat
Middelthunsgate 29
Postboks 5091 Majorstua
0301 Oslo

Telefon: 0 95 75
Telefaks: 22 95 90 00
Internett: www.nve.no

